

REPUBLIKA SRBIJA
MINISTARSTVO FINANSIJA
UPRAVA CARINA
148-07-483-01-8/2010
04.01.2010. godine
BEOGRAD

CARINARNICI
(n/r upravniku carinarnice)

SVIM

Predmet: Primena Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Republike Srbije i Evropske zajednice

Dana 29. aprila 2008. godine u Luksemburgu su potpisana dva sporazuma između Republike Srbije i Evropske unije:

- 1) Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Srbije, sa jedne strane, i Evropskih zajednica i njihovih država, sa druge strane (u daljem tekstu: Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju ili SSP); i
- 2) Prelazni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima između Republike Srbije, sa jedne strane, i Evropske zajednice, sa druge strane (u daljem tekstu: Prelazni sporazum).

Oba Sporazuma ratifikovana su u Narodnoj skupštini Republike Srbije. Usvajanjem Zakona o ratifikaciji Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Republike Srbije, sa jedne strane, i Evropske zajednice, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, br. 83/08) stekli su se uslovi za početak primene Prelaznog sporazuma od strane Republike Srbije, ali njegova primena od strane Evropske unije blokirana je stavom Holandije da za to moraju da budu ispunjeni određeni politički uslovi.

Zakonom o dopunama Zakona o Carinskoj tarifi („Službeni glasnik RS”, br. 5/09) stekli su se uslovi za jednostranu primenu Prelaznog sporazuma.

U skladu sa navedenim, Republika Srbija počela je jednostrano primenjivati Prelazni sporazum od 30.01.2009. godine.

Dana 07.12.2009. godine na zasedanju u Briselu Savet ministara Evropske unije doneo je Odluku da deblokira primenu Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Republike Srbije i Evropske zajednice, što je i potvrđeno notifikacijom Saveta EU SGS9/15083 od 18. decembra 2009. godine.

U pomenutoj noti Saveta EU izdato je obaveštenje da će EU privremeno primenjivati Prelazni sporazum počev od 08. decembra 2009. godine do njegovog stupanja na snagu 01. februara 2010. godine.

Preferencijalne stope carine koje će se primenjivati u 2010. godini na uvoz robe poreklom iz EU snižavaju se po dinamici propisanoj u Sporazumu za drugu godinu liberalizacije i propisane su Uredbom o usklađivanju nomenklature Carinske tarife za 2010. godinu ("Službeni glasnik RS", br. 100/09).

U cilju pravilne i jednoobrazne primene odredaba Prelaznog sporazuma Uprava carina daje sledeće objašnjenje.

1. TRGOVINA ROBAMA

Prelazni sporazum odnosi se isključivo na trgovinu robama između Republike Srbije i Evropske zajednice. Između ostalog to znači da se, bez obzira na potencijalnu mogućnost kumulacije porekla sa trećim zemljama ili teritorijama, pravila o poreklu robe definisana u Protokolu 3 uz Prelazni sporazum primenjuju isključivo na proizvode koji se izvoze iz Republike Srbije u zemlje članice Evropske unije, odnosno iz zemalja članica Evropske unije u Republiku Srbiju.

2. PRAVILA O POREKLU ROBE

Pravila o poreklu robe sadržana su u Protokolu 3 uz Prelazni sporazum („Protokol o definiciji pojma proizvodi sa poreklom i metodama administrativne saradnje”, u daljem tekstu: Protokol o poreklu, Protokol 3, odnosno Protokol).

3. STRUKTURA PROTOKOLA

Protokol o poreklu uz Prelazni sporazum sadrži 39 članova grupisanih u 8 glava, kao i 5 priloga i 2 zajedničke deklaracije:

Glava I OPŠTE ODREDBE

- Član 1. Definicije

Glava II DEFINICIJA POJMA „PROIZVODI SA POREKLOM”

- Član 2. Opšti uslovi
- Član 3. Kumulacija u Zajednici
- Član 4. Kumulacija u Srbiji
- Član 5. Potpuno dobijeni proizvodi
- Član 6. Dovoljno obrađeni ili prerađeni proizvodi
- Član 7. Nedovoljni postupci obrade ili prerade
- Član 8. Kvalifikaciona jedinica
- Član 9. Pribor, rezervni delovi i alati
- Član 10. Setovi
- Član 11. Neutralni elementi

Glava III TERITORIJALNI USLOVI

- Član 12. Načelo teritorijalnosti

- Član 13. Direktni transport
- Član 14. Izložbe

Glava IV POVRAĆAJ ILI OSLOBOĐENJA

- Član 15. Zabrana povraćaja ili oslobođenja od carine

Glava V DOKAZ O POREKLU

- Član 16. Opšti uslovi
- Član 17. Postupak izdavanja uverenja o kretanju robe EUR.1
- Član 18. Naknadno izdavanje uverenja o kretanju robe EUR.1
- Član 19. Izdavanje duplikata uverenja o kretanju robe EUR.1
- Član 20. Izdavanje uverenja o kretanju robe EUR.1 na osnovu izdatog ili prethodno popunjenog dokaza o poreklu
- Član 21. Odvojeno knjigovodstveno iskazivanje
- Član 22. Uslovi za popunjavanje izjave na fakturi
- Član 23. Ovlašćeni izvoznik
- Član 24. Važenje dokaza o poreklu
- Član 25. Podnošenje dokaza o poreklu
- Član 26. Sukcesivni uvoz
- Član 27. Izuzeća od dokazivanja porekla
- Član 28. Prateći dokumenti
- Član 29. Čuvanje dokaza o poreklu i prateće dokumentacije
- Član 30. Neslaganje i formalne greške
- Član 31. Iznosi izraženi u evrima

Glava VI METODI ADMINISTRATIVNE SARADNJE

- Član 32. Međusobna pomoć
- Član 33. Provera dokaza o poreklu
- Član 34. Rešavanje sporova
- Član 35. Kazne
- Član 36. Slobodne zone

Glava VII SEUTA I MELILJA

- Član 37. Primena Protokola
- Član 38. Posebni uslovi

Glava VIII ZAVRŠNE ODREDBE

- Član 39. Izmene Protokola

Lista priloga

- Prilog I: Uvodne napomene uz Listu u Prilogu II
- Prilog II: Lista obrade ili prerade koju treba izvršiti na materijalima bez porekla kako bi prerađeni proizvod mogao da stekne status proizvoda sa poreklom
- Prilog III: Obrasci uverenja o kretanju robe EUR.1 i zahteva za izdavanje uverenja o kretanju robe EUR.1

Prilog IV: Tekst izjave na fakturi

Prilog V: Proizvodi isključeni iz kumulacije predviđene u čl. 3. i 4.

Zajedničke deklaracije

Zajednička deklaracija koja se odnosi na Kneževinu Andoru

Zajednička deklaracija koja se odnosi na Republiku San Marino

4. STICANJE SRPSKOG POREKLA

Proizvod stiče poreklo Srbije ukoliko je u potpunosti dobijen u Srbiji (član 2. st. 2. tač. (a)) ili je dovoljno obrađen ili prerađen u Srbiji (član 2. st. 2. tač. (b)).

Potpuno dobijeni proizvodi iz čl. 2. st. 2. tač. (a) taksativno su nabrojani u članu 5. Protokola.

Dovoljno obrađenim ili prerađenim proizvodima, pomenutim u čl. 2. st. 2. tač. (b), smatraju se proizvodi koji ispunjavaju uslove iz člana 6. Protokola. Radi se o proizvodima koji nisu u potpunosti dobijeni, ali ispunjavaju uslove iz Liste obrade ili prerade (Prilog II Protokola), pri čemu se podrazumeva da su operacije izvršene u Srbiji veće od nedovoljnih postupaka obrade ili prerade („minimalni postupci”), navedenih u članu 7. Protokola.

NAPOMENA:

Potrebno je naglasiti da, u odnosu na odgovarajuću odredbu sadržanu u članu 7. Protokola o poreklu uz Sporazum o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi (CEFTA 2006), postoji nadopuna operacija koje se smatraju minimalnim postupcima. Naime, u skladu sa čl. 7. st. 1. tač. 1), mešanje **šećera** sa bilo kojim drugim materijalom predstavlja **nedovoljan postupak obrade ili prerade** (izmena se sastoji u tome što, kada se radi o šećeru, više ne postoji ograničavanje na „jednostavno mešanje proizvoda”).

5. KUMULACIJA POREKLA

Čl. 3. Protokola reguliše pitanje kumulacije porekla u Evropskoj zajednici, a čl. 4. kumulaciju porekla u Republici Srbiji.

Kumulacija porekla znači da se proizvodi poreklom iz bilo koje zemlje ili teritorije sa kojom je moguća kumulacija porekla (u daljem tekstu: „partneri”) mogu smatrati **proizvodima sa poreklom**.

Izraz “partneri” nema nikakvo pravno značenje i koristi se samo u svrhu jednostavnijeg prezentiranja odredbi Protokola u ovom aktu.

Dana 31.12.2009. godine u "Službenom listu EU", serija C, broj 323/27, Evropska komisija je objavila Obaveštenje o datumu primene Protokola o poreklu, što omogućava dijagonalnu kumulaciju porekla robe između Evropske

unije, Srbije i zemalja partnera (Albanije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Makedonije, Crne Gore i Turske).

U obaveštenju se navodi da se Prelazni sporazum između EU i Srbije, od strane Evropske unije primenjuje od 8. decembra 2009. godine, što praktično znači da će se moći retroaktivno koristiti dijagonalna kumulacija porekla, za robu isporučenu u EU od naznačenog datuma, te naknadno izdati uverenje o poreklu robe (certifikat EUR.1 ili izjava na fakturi) u skladu sa članom 18. Protokola 3 uz Prelazni sporazum.

U tabeli koja sledi prikazani su datumi primene Protokola o poreklu.

	EU	AL	BA	HR	MK	ME	RS	TR
EU		01.01.2007.	01.01.2007.		01.01.2007.	01.01.2008.	08.12.2009.	*
AL	01.01.2007.		22.11.2007.	22.08.2007.	26.07.2007.	26.07.2007.	24.10.2007.	
BA	01.07.2008.	22.11.2007.		22.11.2007.	22.11.2007.	22.11.2007.	22.11.2007.	
HR		22.08.2007.	22.11.2007.		22.08.2007.	22.08.2007.	24.10.2007.	
MK	01.01.2007.	26.07.2007.	22.11.2007.	22.08.2007.		26.07.2007.	24.10.2007.	01.07.2009.
ME	01.01.2008.	26.07.2007.	22.11.2007.	22.08.2007.	26.07.2007.		24.10.2007.	
RS	08.12.2009.	24.10.2007.	22.11.2007.	24.10.2007.	24.10.2007.	24.10.2007.		
TR	*				01.07.2009.			

(* - za robu obuhvaćenu Carinskom unijom između Turske i EU datum primene je 27.07.2006. godine)

Mogućnost kumulacije sa Turskom biće isključena sve dok Srbija i Turska ne počnu da primenjuju međusobni Sporazum o slobodnoj trgovini, i dok takva mogućnost ne bude objavljena u službenom glasilu EU serija C.

NAPOMENA:

U pogledu mogućnosti za korišćenje kumulacije porekla (bez obzira da li se radi o bilateralnoj ili dijagonalnoj kumulaciji porekla) predviđene članom 3. i 4. Protokola o poreklu postoji jedan izuzetak (poslednji stav u navedenim članovima):

„Kumulacija predviđena u ovom članu ne primenjuje se na proizvode obuhvaćene Prilogom V.”

Prilog V uz Protokol o poreklu (Proizvodi isključeni iz kumulacije predviđene u čl. 3. i 4.) sadrži uglavnom određene proizvode sa visokim sadržajem šećera.

Odredba o isključenju mogućnosti kumulacije **odnosi se isključivo na proizvode, a ne na materijale.**

To znači da proizvodi navedeni u Prilogu V mogu da se izvezu iz Srbije u Evropsku zajednicu kao proizvodi sa poreklom isključivo **ukoliko su poreklo stekli bez primene kumulacije** iz člana 4. Protokola (naravno, identična situacija primenjuje se na iste proizvode kada se iz Zajednice izvoze u Srbiju).

S druge strane, na bilo koji od navedenih proizvoda u Prilogu V mogu se primenjivati odredbe o kumulaciji (predviđene u čl. 3. i 4. Protokola o poreklu), **ukoliko se oni koriste kao materijali za izradu nekog drugog proizvoda koji nije obuhvaćen Prilogom V.**

6. POSTUPAK UTVRĐIVANJA PREFERENCIJALNOG POREKLA ROBE U REPUBLICI SRBIJI

Postupak utvrđivanja preferencijalnog porekla proizvoda, koja se izvoze u Evropsku zajednicu, predstavlja proceduru koja u obzir uzima odredbe čl. 1-11. Protokola, kao i Priloge I i II uz Protokol.

Postupak utvrđivanja preferencijalnog porekla proizvoda koji se izvozi iz Republike Srbije šematski je prikazana dijagramom toka (Prilog uz ovaj akt).

NAPOMENA:

Prilikom korišćenja šematskog prikaza postupka utvrđivanja preferencijalnog porekla proizvoda, neophodno je uzeti u obzir „Napomene uz šemu” odštampane na poledini.

PRILIKOM UTVRĐIVANJA POREKLA PROIZVODA KOJI SE IZ REPUBLIKE SRBIJE IZVOZE U EVROPSKU ZAJEDNICU, CARINSKI SLUŽBENICI DUŽNI SU DA PRIMENJUJU METODOLOGIJU DATU U PRILOŽENOJ ŠEMI.

Striktno poštovanje redosleda datog u priloženom šematskom prikazu od posebne je važnosti za ispravno utvrđivanje porekla robe.

6.1 Rezultat postupka utvrđivanja porekla robe

Kao rezultat sprovedenog postupka utvrđivanja porekla proizvoda koji se iz Republike Srbije izvozi u Evropsku zajednicu, moguće su sledeće situacije:

- a) proizvod ima poreklo Srbije;
- b) proizvod ima poreklo nekog od „partnera”;
- v) proizvod je bez porekla.

6.2 Proizvodi koji prilikom izvoza imaju poreklo Srbije

U skladu sa odredbama Protokola, prilikom izvoza iz Republike Srbije u Evropsku zajednicu, proizvod može imati poreklo Srbije ukoliko je:

- a) u potpunosti dobijen (član 5. Protokola);
- b) dovoljno obrađen ili prerađen (član 6. Protokola), tj. **ispunjava uslove iz Liste obrade ili prerade** (Prilog II Protokola), pri čemu:
 - 1) obrade ili prerade izvršene u Srbiji veće su od nedovoljnih postupaka obrade ili prerade („minimalni postupci”), navedenih u čl. 7. Protokola; ili
 - 2) u Srbiji su na proizvodu izvršene samo operacije koje se smatraju nedovoljnim postupcima obrade ili prerade („minimalni postupci”), navedeni u čl. 7. Protokola, a **dodata vrednost** u Srbiji **premašuje** vrednost korišćenih materijala sa poreklom bilo kog drugog „partnera” (član 4. stav 2. Protokola).

6.3 Proizvodi koji prilikom izvoza imaju poreklo „partnera”

U skladu sa odredbama Protokola, prilikom izvoza iz Republike Srbije u Evropsku zajednicu, proizvod može imati poreklo nekog od „partnera” ukoliko:

- a) proizvod sa poreklom nekog od „partnera”, na kojem u Srbiji nije vršena nikakva obrada ili prerada zadržava svoje poreklo (član 4. stav 3. Protokola); ili
- b) **proizvod ispunjava uslove iz Liste obrade ili prerade** (Prilog II Protokola), pri čemu operacije izvršene na proizvodu u Srbiji **ne premašuju** nedovoljne postupke obrade ili prerade („minimalne operacije”), navedene u čl. 7. Protokola), a **dodata vrednost** u Srbiji **ne premašuje** vrednost korišćenih materijala sa poreklom bilo kog drugog „partnera” (član 4. stav 2. Protokola).

Za proizvode koji prilikom izvoza imaju poreklo „partnera” **moгуće je izdavanje, odnosno sačinjavanje dokaza o poreklu**, ukoliko su ispunjeni ostali uslovi iz Protokola.

Posebno se skreće pažnja carinarnicama da su prilikom izvoza proizvoda koji zadržavaju poreklo nekog od „partnera” (slučaj opisan pod a) u prethodnom pasusu) dužne da nesporno utvrde poreklo robe, kako bi se izbegla moguća izigravanja.

7. DOKAZI O POREKLU

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, odnosno Prelazni sporazum predviđa dve vrste dokaza o poreklu: uverenje o kretanju robe EUR.1 i izjavu na fakturi. Oba dokumenta mogu se koristiti kao dokaz o poreklu, a odgovarajuće odredbe Protokola definišu kriterijume za upotrebu svakog od njih.

7.1 Uverenje o kretanju robe EUR.1

Uverenje o kretanju robe EUR.1 koje se koristi za potrebe primene Sporazuma o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi (CEFTA 2006) razlikuje se u odnosu na certifikat EUR.1 koji se koristi za potrebe Prelaznog sporazuma po sadržaju rubrike 7. U slučaju primene CEFTA 2006 u ovu rubriku obavezno se unosi naznaka o tome da li je primenjena dijagonalna kumulacija porekla, a ako jeste sa kojom zemljom odnosno teritorijom.

Zbog ove razlike, potrebno je naglasiti da se certifikati EUR.1 koji se primenjuju u CEFTA 2006 ni u kom slučaju **ne smeju koristiti** za primenu Prelaznog sporazuma.

Dozvoljena je isključivo primena certifikata EUR.1 predviđenih u Prilogu III Protokola o poreklu uz Prelazni sporazum.

7.2 Izjava na fakturi

Članom 22. Protokola definisani su uslovi za sačinjavanje izjave na fakturi, kao i osnovni elementi koje ona mora da sadržava.

Tekst izjave na fakturi mora da odgovara onome koji je dat u Prilogu IV Protokola i može da bude u bilo kojoj jezičnoj verziji datoj u navedenom prilogu.

Izjava na fakturi predviđa i sledeće podatke:

.....
(Mesto i datum)

.....
(Potpis izvoznika, dodatno mora biti čitko navedeno ime lica koje je izjavu potpisalo)

Podaci o mestu i datumu mogu se ispustiti ako su sadržani u samom dokumentu na kome je data izjava na fakturi.

Takođe, u slučajevima kada se ne zahteva potpis izvoznika, izuzeće potpisa se takođe odnosi na navođenje imena potpisnika. U skladu sa članom 22. stav 5, **ovlašćeni izvoznik ne mora potpisivati takve izjave pod uslovom da se pred carinskim organima Strane ugovornice - izvoznice pismeno obaveže da preuzima punu odgovornost za svaku izjavu na fakturi koja ga identifikuje, kao da ju je sam svojeručno potpisao.** Dakle, u slučaju ovlašćenog izvoznika, u zavisnosti od toga da li je carinskim organima pružio pismenu obavezu ili ne, proizaći će i njegova obaveza u vezi potpisivanja i navođenja imena lica koje je izjavu potpisalo.

8. DIREKTNI TRANSPORT

Pored utvrđene činjenice o poreklu robe, za izdavanje, odnosno prihvatanje dokaza o poreklu u cilju primene preferencijala nužno je da bude ispunjen uslov direktnog transporta.

U tom cilju, carinarnice, odnosno carinske ispostave dužne su da dosledno primenjuju odredbe člana 13. Protokola.

9. ZABRANA POVRAĆAJA ILI OSLOBOĐENJA OD CARINE

Pojam „povraćaj” iz člana 15. Protokola odnosi se na odustajanje od prava na oslobođenje ili na povraćaj dažbina za materijale bez porekla, korišćene u izradi finalnog proizvoda za koji se izdaje dokaz o poreklu.

Na zahtev carinskih organa izvoznik je dužan da dokaže da su na korišćene materijale bez porekla plaćene carina i dažbine jednakog dejstva.

U cilju doslednog sprovođenja odredbi člana 15, prilikom izvoznog carinjenja pošiljki koje prati dokaz o poreklu, od izvoznika će biti zatraženo prilaganje **izjave** da su na **materijale bez porekla** korišćene u izradi finalnog proizvoda koje prati dokaz o poreklu plaćeni carina i druge uvozne dažbine. Ukoliko su korišćeni **materijali bez porekla** koji su bili uvezeni kroz postupak aktivnog oplemenjivanja, o tome će od izvoznika biti zatraženo prilaganje dokaza.

Ukoliko se prilikom izvoznog carinjenja utvrdi da nisu ispunjeni uslovi iz člana 15. Protokola, carinski organi neće dozvoliti da pošiljku prati dokaz o poreklu.

Materijali bez porekla koji su **stavljani u slobodan promet primenom Sporazuma o slobodnoj trgovini sa nekom trećom zemljom** (npr. Sporazum sa Ruskom Federacijom ili Belorusijom), a zatim korišćeni u izradi finalnog proizvoda koji se izvozi u Evropsku zajednicu, smatraju se materijalima bez porekla, ali **ne podležu odredbama člana 15. Protokola.**

10. IZVOZ UZ IZDAVANJE CERTIFIKATA EUR.1 ILI UZ SAČINJAVANJE IZJAVE NA FAKTURI

10.1 Izvoz sa certifikatom EUR.1

Uverenje o kretanju robe EUR.1 može se overiti samo ukoliko su ispunjeni svi sledeći uslovi:

- 1) da se radi o proizvodima koji imaju preferencijalno poreklo Republike Srbije ili nekog od partnera, u skladu sa odredbama Protokola,
- 2) da je ispunjen uslov direktne isporuke,
- 3) da su na materijale bez porekla koji su korišćeni u izradi finalnog proizvoda plaćeni carina i druge uvozne dažbine, u skladu sa odredbama člana 15,
- 4) da je set obrazaca uverenja EUR.1 popunjen na korektan način, pri čemu posebnu pažnju treba obratiti na rubrike „Navodim okolnosti na osnovu kojih roba ispunjava te uslove” (“Specify as follows the circumstances which have enabled these goods to meet above conditions”) i „Podnosim sledeća dokazna dokumenta” (“Submit the following supporting documents”) u deklaraciji izvoznika, i
- 5) da su uz zahtev za izdavanje sertifikata EUR.1 priložena sva dokumenta potrebna za dokazivanje preferencijalnog porekla.

Skreće se pažnja carinarnicama da se prilikom izvoza proizvoda u Evropsku zajednicu uz izdavanje sertifikata EUR.1 mogu koristiti samo obrasci koje, za izdavača JP Službeni list SRJ iz Beograda, štampa Zavod za izradu novčanica i kovanog novca iz Beograda i koji na poleđini svakog primerka (original, zahtev i kopija) u setu obrasca EUR.1 (pored podataka o izdavaču i štamparu) imaju napomenu „Na osnovu ovlašćenja direktora Uprave carina Srbije, br. 148-07-483-00-406/2009”.

Popunjavanje sertifikata EUR.1 vršiće se na identičan način kao i do sada.

Popunjavanje rubrike 11 sertifikata EUR.1

U rubriku 11 sertifikata EUR.1 **obavezno se upisuju** vrsta, broj i datum deklaracije po kojoj je izvršeno izvozno carinjenje, šifra i naziv carinske ispostave iz Kodeksa šifara, podatak o zemlji koja je izdala sertifikat (Srbija), kao i datum i mesto izdavanja sertifikata. Kada je reč o certifikatima koje overavaju carinski organi Republike Srbije, u rubrici 11 mora da stoji potpis i faksimil carinskog službenika koji je izvršio kontrolu ispunjenosti uslova za sticanje porekla i popunjenog sertifikata EUR.1, kao i čitak otisak pečata koji se koristi za overu.

Pečati za overavanje certifikata EUR.1

Uverenja o kretanju robe EUR.1 prilikom izvoza u zemlje članice Evropske zajednice, primenom Prelaznog sporazuma, **overavaju se posebnim pečatom Uprave carina Srbije**, koji može da se koristi **samo** za svrhe overe uverenja o poreklu. Sve carinske ispostave koje su ovlašćene za izdavanje uverenja zadužene su sa odgovarajućim pečatima namenjenim za te svrhe.

Za ispravnu primenu i upotrebu pečata odgovorni su šefovi nadležnih carinskih ispostava, odnosno vođe smena.

10.2 Izvoz uz prilaganje izjave na fakturi

U cilju otklanjanja mogućnosti pokušaja izigravanja odredbi Sporazuma, u slučajevima kada se izvoze proizvodi uz prilaganje izjave na fakturi, carinska ispostava na odgovarajući način primeniće odredbe pod 1), 2), 3) i 5) stava 1. ove tačke.

11. KONCESIJE SRBIJE

Prelaznim sporazumom predviđene su koncesije koje u međusobnoj trgovini ugovorne strane daju jedna drugoj. **Koncesije se primenjuju isključivo na proizvode sa preferencijalnim poreklom**, u skladu sa odredbama Protokola 3.

Koncesije Republike Srbije regulisane su sledećim odredbama Prelaznog sporazuma:

- **Član 6. i Aneks I** Prelaznog sporazuma - Koncesije Srbije na industrijske proizvode poreklom iz Evropske zajednice
- **Aneks III** (na osnovu člana 12. Prelaznog sporazuma) - Koncesije Srbije na poljoprivredne proizvode
- **Član 15. i Aneks V** Prelaznog sporazuma - Koncesije Srbije na ribu i riblje proizvode
- **Aneks II Protokola 1** (u vezi sa članom 10. Prelaznog sporazuma) - Trgovina prerađenim poljoprivrednim proizvodima (carine koje se primenjuju na uvoz robe poreklom iz Zajednice u Srbiju)
- **Aneks I Protokola 2** (u vezi sa članom 13. Prelaznog sporazuma) - Sporazum između Evropske zajednice i Srbije o uzajamnim preferencijalnim trgovinskim koncesijama za određena vina

12. POSEBNA DAŽBINA NA UVOZ POLJOPRIVREDNIH I PREHRAMBENIH PROIZVODA

Za vreme primene Prelaznog sporazuma, prilikom uvoza određenih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda sa preferencijalnim poreklom iz Evropske

zajednice, koje prate dokazi o poreklu iz tač. 7. ovog akta, **obračunavaće se i naplaćivati posebna dažbina** (šifra 05 u rubrici 47 JCI), u skladu sa važećom Odlukom o određivanju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda za koje se plaća posebna dažbina pri uvozu i o iznosu posebne dažbine.

13. POPUNJAVANJE CARINSKE DEKLARACIJE

13.1 Uvoz - šifre u rubrici 36 JCI

Prilikom korišćenja preferencijala za proizvode poreklom iz Evropske zajednice, predviđenih Prelaznim sporazumom, rubrika 36 Jedinostvene carinske isprave popunjava se na sledeći način:

Prelazni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima između Srbije i EU - industrijski proizvodi obuhvaćeni Glavama 25 do 97 Carinske tarife (osim proizvoda iz sledećih HS tarifnih brojeva, odnosno podbrojeva: 2905 43, 2905 44, 3301, 3501 - 3505, 3809 10, 3824 60, 4101 - 4103, 4301, 5001 - 5003 i osim proizvoda navedenih u Aneksu I Prelaznog sporazuma), koji su oslobodeni od plaćanja carine , na osnovu člana 6. stav 1. Prelaznog sporazuma	EU00I
Prelazni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima između Srbije i EU - industrijski proizvodi obuhvaćeni Aneksom I (a) na koje se carina postepeno smanjuje, na osnovu člana 6. stav 3. Prelaznog sporazuma	EU01A
Prelazni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima između Srbije i EU - industrijski proizvodi obuhvaćeni Aneksom I (b) na koje se carina postepeno smanjuje, na osnovu člana 6. stav 3. Prelaznog sporazuma	EU01B
Prelazni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima između Srbije i EU - industrijski proizvodi obuhvaćeni Aneksom I (v) na koje se carina postepeno smanjuje, na osnovu člana 6. stav 3. Prelaznog sporazuma	EU01V
Prelazni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima između Srbije i EU - poljoprivredni proizvodi obuhvaćeni Aneksom III (a) na koje se ne naplaćuje carina (dažbine 01 i 02), na osnovu člana 12. stav 2. pod (a) Prelaznog sporazuma	EU03A
Prelazni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima između Srbije i EU - poljoprivredni proizvodi obuhvaćeni Aneksom III (b) na koje se carina postepeno smanjuje (dažbina 01 - postepeno smanjivanje, dažbina 02 se ne naplaćuje) na osnovu člana 12. stav 2. pod (b) Prelaznog sporazuma	EU03B

Prelazni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima između Srbije i EU - poljoprivredni proizvodi obuhvaćeni Aneksom III (v) na koje se carina postepeno smanjuje (dažbina 01 -postepeno smanjivanje, dažbina 02 se naplaćuje), na osnovu člana 12. stav 2. pod (v) Prelaznog sporazuma	EU03V
Prelazni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima između Srbije i EU - poljoprivredni proizvodi obuhvaćeni Aneksom III (g) na koje se carina postepeno smanjuje (dažbina 01 -postepeno smanjivanje, dažbina 02 se ne naplaćuje) na osnovu člana 12. stav 2. pod (v) Prelaznog sporazuma	EU03G
Prelazni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima između Srbije i EU - proizvodi od ribe obuhvaćeni Aneksom V na koje se carina postepeno smanjuje (dažbina 01 - postepeno smanjivanje, dažbina 02 se ne naplaćuje) na osnovu člana 15. stav 2. Prelaznog sporazuma	EU05R
Prelazni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima između Srbije i EU - vina obuhvaćena Aneksom I Protokola 2 na koje se ne naplaćuje carina u okviru dozvoljene kvote (Isrpljenjem kvote dažbine se naplaćuju u punom iznosu)	EU12V
Prelazni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima između Srbije i EU - prerađeni poljoprivredni proizvodi obuhvaćeni Aneksom II Protokola 1 na koje se carina postepeno smanjuje (dažbina 01 - postepeno smanjivanje, dažbina 02 se ne naplaćuje) na osnovu člana 10. Prelaznog sporazuma	EU21P

13.2 Zemlje i gradovi sa specifičnim statusom

U sledećoj tabeli date su šifre zemalja i gradova sa specifičnim statusom, za potrebe primene Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Republike Srbije, sa jedne strane i Evropske zajednice, sa druge strane:

Seuta i Melilja - primena u skladu sa odredbama čl. 37. i 38. Protokola 3 uz Prelazni sporazum	XE
Kneževina Andora - primena u skladu sa Zajedničkom deklaracijom uz Protokol 3 uz Prelazni sporazum	AD
San Marino - primena u skladu sa Zajedničkom deklaracijom uz Protokol 3 uz Prelazni sporazum	SM

13.3 Popunjavanje rubrike 44 JCI

Radi primene Prelaznog sporazuma, prilikom uvoza ili izvoza robe, u rubriku 44 JCI i u ISCS je neophodno uneti postojeću šifru dokaza o poreklu i njegov serijski broj, kako sledi:

Opis	Šifra u 44/1	Šifra u 44/2
Uverenje o poreklu robe EUR.1	U01	-
Izjava izvoznika na fakturi	U03	-
Izjava ovlašćenog izvoznika na fakturi	U04	Broj carinskog ovlašćenja

Primeri:

- 1) Za uverenje o kretanju robe EUR.1 A0179926 izdato za robu poreklom iz Evropske zajednice, u rubriku 44 uvozne JCI unosi se (U01) (A0179926).
- 2) Za izjavu na fakturi broj 687/2009 (gde je vrednost fakture manja od 6.000 EUR) izdata za robu poreklom iz Srbije, u rubriku 44 izvozne JCI unosi se (U03) (687/2009).
- 3) Za izjavu na fakturi broj 389/2009, koju je sačinio ovlašćeni izvoznik za robu poreklom iz Evropske zajednice, u rubriku 44 uvozne JCI unosi se (U04) (389/2009 Broj ovlašćenja).

13.4 Popunjavanje rubrike 17 u izvoznoj JCI

Prilikom izvoznog carinjenja robe, koju prati dokaz o poreklu, neophodno je da zemlja odredišta u rubrici 17 JCI bude jedna od zemalja članica Evropske unije (ili, ukoliko je to slučaj, zemlja ili gradovi sa specifičnim statusom, kako je navedeno u tač. 13.2 ovog akta).

Nezavisno od navedenog, nadležna carinska ispostava dužna je da proveriti da li je ispunjen uslov direktnog transporta, kako je navedeno u tač. 8. ovog akta.

14. KONTROLE U POSTUPKU CARINJENJA

14.1 Svrstavanje robe

Prilikom carinjenja proizvoda uz primenu Prelaznog sporazuma potrebno je posebnu pažnju posvetiti ispravnom svrstavanju robe po Carinskoj tarifi, kako bi se:

- a) prilikom uvoznog carinjenja na ispravan način primenili preferencijali predviđeni Prelaznim sporazumom;
- b) prilikom izvoznog carinjenja osigurali tačni podaci koji omogućavaju ispravnu primenu svih odredbi Prelaznog sporazuma, posebno sa aspekta praćenja statističkih podataka potrebnih za njegovo sprovođenje.

Član 3. st. 2. Prelaznog sporazuma, definiše da će se u trgovini između ugovornih strana primenjivati Kombinovana nomenklatura EU. Ispravna primena Carinske tarife Republike Srbije u potpunosti osigurava korektnu primenu Prelaznog sporazuma, obzirom da je ona u usaglašena sa Kombinovanom nomenklaturom EU.

<p style="text-align:center">ISPRAVNO SVRSTAVANJE ROBE NUŽAN JE USLOV ZA PRAVILNU PRIMENU PRELAZNOG SPORAZUMA</p>
--

14.2 Poreklo robe

14.2.1 Uvozno carinjenje

Ukoliko postoji sumnja u ispravnost prezentiranih podataka ili u verodostojnost samog certifikata, nadležna carinarnica dostaviće Upravi carina Srbije - Odeljenju za poreklo robe sporni dokaz o poreklu robe na naknadnu proveru. Pri tome, nužno je da se dostave sledeći dokumenti:

- a) fotokopija dokaza o poreklu (ukoliko je to certifikat EUR.1, obavezno kopirati i poledinu certifikata);
- b) fotokopija uvozne carinske deklaracije;
- v) fotokopija fakture;
- g) fotokopije drugih dokumenata, ukoliko su značajni za postojanje sumnje u ispravnost prijavljenog porekla robe;
- d) ostale indikacije značajne za konkretan slučaj.

Prilikom selekcije prednost treba dati pošiljkama za koje postoji opravdana sumnja u pogledu porekla robe, posebno ukoliko su u pitanju pošiljke većih vrednosti. Prilikom slanja zahteva za naknadnu proveru potrebno je navesti razloge zbog kojih se traži provera i priložiti eventualne dokaze.

Postupak iz prethodnog stava ne isključuje obaveze carinskih ispostava određenih u tač. 14.3 ovog akta.

14.2.2 Izvozno carinjenje

Prilikom izvoznog carinjenja proizvoda uz primenu Prelaznog sporazuma carinske ispostave dužne su da se striktno pridržavaju odredbi ovog akta, kao i ranije datih objašnjenja Uprave carina koji se odnose na izdavanje preferencijalnih uverenja o poreklu robe.

14.3 Pregled robe

Nezavisno od toga da li je metodom analize rizika u određenim slučajevima iniciran obavezni pregled robe, carinske ispostave na kojima se vrši carinjenje robe sa preferencijalnim statusom, obavezne su da primenom metoda selekcije (za visoko rizične robe - određena saznanja ili indicije, težak uslov za sticanje porekla, velika vrednost robe i sl.) samostalno izvrše dokumentarnu i fizičku kontrolu određenog broja (ssa 10%) pošiljaka, a šefovi carinskih ispostava dužni su da o utvrđenom stanju dostavljaju **kvartalni** izveštaj Upravi carina Srbije - Odeljenju za poreklo robe, sa podacima o kontrolisanim deklaracijama, vrsti robe, nazivu preduzeća (uvoznik ili izvoznik). U izveštaju je potrebno posebnu pažnju posvetiti uočenim problemima i propustima, kao i navesti odgovarajuće predloge u cilju poboljšanja.

Postupak iz prethodnog stava primenjuje se bez obzira da li se radi o uvozu ili o izvozu.

Za sprovođenje navedenih odredbi odgovorni su upravnici carinarnica, odnosno šefovi carinskih ispostava.

15. NAKNADNE KONTROLE

Izgradnja sistema kontrole porekla robe i efikasno sprovođenje tih kontrola u nadležnosti su Sektora za tarifske poslove, odnosno Odeljenja za poreklo robe. S obzirom da u procesu stabilizacije i pridruživanja Evropskoj uniji, za carinsku službu jedan od prioriteta predstavlja puna i efikasna kontrola porekla robe i primene preferencijala, sve organizacione jedinice carinske službe dužne su da, u okviru svojih nadležnosti, pravilnom i jednoobraznom sprovođenju navedenih kontrola posvete posebnu pažnju.

16. PRAĆENJE PRIMENE SPORAZUMA

U cilju pravilne i jednoobrazne primene propisa, upravnici carinarnica dužni su da osiguraju da svi nadležni carinski službenici budu upoznati sa pravnom regulativom kojom je regulisana materija u vezi trgovine u okviru Prelaznog sporazuma, kao i da im ona bude na raspolaganju na carinskim ispostavama.

Carinarnice, odnosno carinske ispostave dužne su da pažljivo i savesno prate sprovođenje Prelaznog sporazuma, u delokrugu svog rada, kao i da o svakom većem problemu, koji se pojavljuje u praktičnoj primeni Prelaznog sporazuma, hitno obaveste Upravu carina Srbije - Odeljenje za poreklo robe.

17. KOMUNIKACIJA

S obzirom na pojedine propuste u komunikaciji između carinskih ispostava, carinarnica i Uprave carina, koji ponekad mogu da dovedu i do ozbiljnijih problema, želimo da podsetimo, ukoliko postoje problemi i dileme u konkretnim slučajevima, na poštovanje hijerarhijskog principa odlučivanja.

Posebno treba izbegavati direktno upućivanje stranaka u Upravu carina, s obzirom da to u suštini znači izbegavanje direktne komunikacije između nadležnih organizacionih jedinica carinske službe.

Zbog toga je nužno da u slučajevima u kojima postoji konkretan problem u postupku carinjenja on prvenstveno bude razrešen u okviru carinarnice (šef ispostave, Odsek interne revizije, upravnik), a ukoliko je to potrebno moguće je kontaktirati Upravu carina Srbije - Odeljenje za poreklo robe.

18. OBRASCI UVERENJA O POREKLU

Certifikate EUR.1 koje overavaju carinski organi, a kojima se potvrđuje poreklo robe radi izvoza u zemlje Evropske unije, za izdavača JP „Službeni glasnik RS” iz Beograda štampa Zavod za izradu novčanica i kovanog novca iz Beograda. Shodno tome carinske ispostave mogu izvoznike, zainteresovane za nabavku setova

obrazaca predmetnih uverenja, upućivati na JP „Službeni glasnik RS” (tel. 011/30-60-317 ili 011/30-60-315).

Ovim aktom stavljaju se van snage sledeći akti Uprave carina: 148-07-483-00-7/2009 od 06.02.2009. godine, 148-07-483-00-7/2/2009 od 11.02.2009. godine i 148-07-483-00-13/2009 od 23.02.2009. godine.

POMOĆNIK DIREKTORA